

Șerban OVIDIU

MANAGEMENTUL ORGANIZAȚIILOR SPORTIVE UNIVERSITARE

Șerban OVIDIU

**MANAGEMENTUL
ORGANIZAȚIILOR SPORTIVE
UNIVERSITARE**

Copyright © 2014, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȘERBAN, OVIDIU

Managementul organizațiilor sportive

universitare / Șerban Ovidiu. - București :

Pro Universitaria, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-26-0062-4

65.012.4:061.237(498):796/799

Prefață

Managementul în sport are un rol foarte important, în condițiile în care sportul reprezintă azi o sursă de venit care atrage diversele piețe, stimulează industria și ajută la dezvoltarea economico-teritorială.

Nivelul superior al sportului în societatea de astăzi impune și necesită programe de management în sport conturate recent în managementul internațional și adaptate posibilităților, condițiilor și necesităților românești.

Pornind de la motto-ul „Managementul este unul din factorii esențiali care explică de ce o țară este bogată sau săracă” (Richard Farmer, Jai Press, 1988) și specificând că se întrevede și participarea tot mai crescută spre sport la noi în țară, cu amplificarea competitivității în ultimele decenii la nivel mondial, se impune ca organizațiile sportive românești să se evidențieze o implementare mai rapidă, profundă și actualizată a managementului sportului.

Nivelul superior al sportului în societatea de astăzi impune și necesită programe de management în sport conturate recent în managementul internațional și adaptate posibilităților, condițiilor și necesităților românești.

Extinderea bazei de cunoaștere și cercetare, constituirea propriei identități, în condițiile utilizării tehnologiei altor țări și cultivarea sensibilității față de tendința crescândă a populației, din afara sportului, de a se orienta spre acest domeniu, reprezintă câteva din obiectivele de îndeplinit prin intermediul managementului organizațiilor sportive.

Managementul sportului e necesar în cluburile sportive, în sportul activ, în administrarea bazelor sportive și în sportul profesionist deoarece sportul în general joacă un rol din ce în ce mai mare ca formă de divertisment, unde este atrasă mass-media, spectatorii și consumatori ai produsului numit sport imprimând astfel asupra societății efecte economice benefice.

Se desprinde concluzia că toate în aspectele ce vizează participarea în sport în mod direct (sportul pentru consum, cu impact asupra sănătății) sau indirect (dezvoltarea industriilor și a piețelor de desfacere, a comerțului exterior, organizarea evenimentelor sportive și întreținerea infrastructurilor administrative), managementul sportului este o condiție necesară și foarte importantă pentru reușita acestor activități.

Managementul influențează decisiv, pozitiv sau negativ, cursul și rezultatele activității organizațiilor sportive și de aceea, e necesar a se cunoaște și a înțelege elementele care definesc rolul managementului.

Capitolul 1 DEFINIREA MANAGEMENTULUI MODERN

1.1. Considerente generale

Sportul este considerat „un fenomen al lumii moderne” (A. Dragnea, coord., 2002, p. 85, N. Mihăilescu, 2006, p. 1), care, în contextul caracteristicilor societății moderne, este un factor de prim plan, atât din perspectivă competițională, cât și socială (Al. Puiu, 2003). Valoarea sportului este dată de însăși viața socială, care plasează sportul alături de preocupările importante a lumii contemporane. Sportul este considerat producător de valori de diferite tipuri: biologice, etice, psihologice, etc., la care numeroși membrii ai comunităților umane aspiră și care favorizează activitatea creatoare de tip științific în diferite planuri (A., Dragnea, coord., 2002, p. 111).

Într-o viziune largă (A. Nicu, coord., 2002, p. 354) sportul este considerat o „activitate motrică sau de loisir, spontană sau organizată, în care se valorifică intensiv mișcările naturale și formele de practicare a exercițiilor fizice, a jocurilor dinamice și tradiționale, în vederea obținerii, de către individ sau de către colectivitate, a perfecționării potențialului morfofuncțional, psihic și tehnic, concretizat într-un record, într-o depășire proprie sau a potențialului de concurs”. Într-o accepțiune mai restrânsă (DEX, 2009, p. 1042), sportul reprezintă activitatea fizică practică ce presupune antrenament metodic, respectarea unor anumite reguli și a unei anumite discipline și prin care, pe baza elementului competitiv, se urmărește obținerea unei performanțe. Sportul este o categorie de activități ale domeniului educației fizice și sport ce și-a creat o structură

organizatorică națională și internațională reglementată prin norme juridice specifice, o bază materială caracteristică și cadre de specialitate (antrenori, cercetători, manageri, arbitrii, etc.) cu competențe specifice.

Sportul, alături de educație fizică, se constituie în activitate de bază, specifică a sistemului național de educație fizică și sport, și în accepțiunea legii (Legea 69/2000, art. 2), cuprinde următoarele componente specifice: sportul școlar și universitar, sportul pentru toți, sportul de performanță și sportul adaptat. Sportul școlar și universitar se desfășoară în mod organizat în structuri sportive specifice, respectiv asociațiile și cluburile sportive universitare.

Complexitatea și dinamica societății moderne, caracterizată de competitivitate și competiție, de schimbare în sensul îmbunătățirii în domeniul activității sportive presupune, deopotrivă perfecționarea proceselor tehnice de realizare a produsului sportiv și a proceselor de organizare și conducere științifică a activității la toate nivelurile și în toate domeniile (N. Mihăilescu, 2006, p. 1). Conducerea este o activitate practică regăsită astăzi în toate domeniile și pe toate palierele societății sub denumirea de management, însemnând a conduce în mod eficient. Ca o sinteză a multiplelor puncte de vedere regăsite în literatura de specialitate reținem definiția potrivit căreia managementul reprezintă un complex de acțiuni desfășurate cu scopul de a asigura funcționarea normală, eficientă, a colectivităților umane organizate în ansamblul lor, cât și a fiecărei verigi structurale componente cu scopul atingerii obiectivelor organizației în condițiile utilizării cât mai judicioase a resurselor manageriale (V. Cornescu, I. Mihăilescu, S. Stanciu, 2003, p. 3). Această viziune asupra practicii managementului științific nu oferă o imagine completă dacă nu

vom lua în considerare și reprezentările managementului ca știință și ca artă. Ca știință managementul „rezidă în studierea proceselor și relațiilor de management din cadrul lor, în vederea descoperirii legităților și principiilor care le guvernează și a conceperii de noi sisteme, metode, tehnici și modalități de conducere, de natură să asigure obținerea și creșterea competitivității organizației” (O. Nicolescu, 2007, p. 18). Știința managementului înseamnă cunoștințele exprimate în conformitate cu legitățile generale pentru descoperirea adevărului, care sunt valabile pentru întreaga societate.

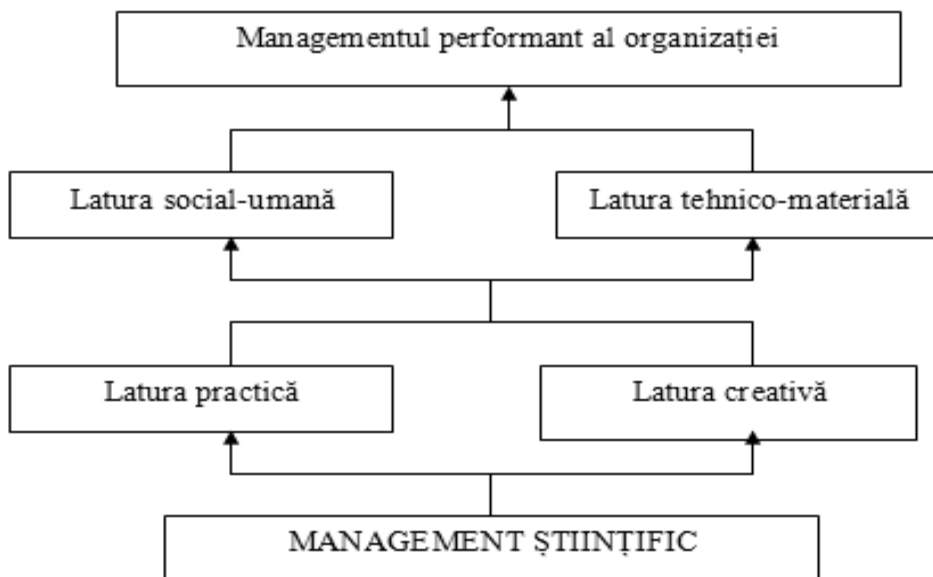

Figura 1. Laturile și finalitățile managementului științific (preluat și adaptat după V. Cornescu, I. Mihăilescu, S. Stanciu, 2003, p. 5)

Autorul sintagmei și fondatorul conceptului „management științific”, Fr. Taylor spunea în lucrarea sa „Principiile managementului științific” (1911) republicată mai târziu (1947) sub denumirea „Management științific”, că înțelegerea exactă a principiilor, a regulilor, a metodelor ține

de știință, iar aplicarea acestora reprezintă o artă, latura pragmatică a managementului ce exprimă măiestria managerului de a folosi elementele oferite de știința managementului în situațiile contextuale ale organizațiilor în scopul atingerii obiectivelor.

Știința managementului este relativ nouă în comparație cu alte științe. Aceasta a luat naștere și s-a dezvoltat o bună perioadă de timp în domeniul economic. Evoluția socială a impus extinderea aplicării conceptelor științei managementului și în domeniile noneconomice, între care și sportul. Prin promovarea interdisciplinarității ca parte a metodologiei științei în abordarea unitară a componentelor activității organizaționale necesare realizării produsului specific într-o viziune sistemică integrativă apare conceptul de „management sportiv” ca parte integrantă a acțiunii sistemice și contingente de atingere a obiectivelor. Cunoștințele de management sportiv sub forma lucrărilor de specialitate au ajuns în cadrul actualului Institut Național de Cercetare pentru Sport. Ulterior mai mulți autori (Al. Lăzărescu, D. Colibaba – Evuleț, T. Roibu, I. I. Lador, V. Voicu, M. Neamțu, A. Hoffman, N. Mihăilescu, S. Todea, E. Frâncu ș.a.) au abordat probleme ale managementului specific domeniului educației fizice și sportului în lucrări de cercetare – teze de doctorat sau în cărți de specialitate. Aceștia au încercat să definească conceptul de management în sport.

Pornind de la deschiderea oferită de afirmația reputatului specialist al managementului modern P. Drucker, aceea că managementul face parte din orice instituție socială dar și de la aserțiunea că „managementul a devenit organul universal care se răspândește pretutindeni în societatea modernă” (T. Gavrilă, V. Lefter, 2002, p. 20), au fost exprimate mai multe puncte de

vedere privind definirea managementului specific sportului dintre care sintetizăm:

1. viziunea centrată pe resurse, conform căreia managementul înseamnă coordonarea resurselor umane, informaționale, materiale și financiare în vederea realizării scopului organizației (D. Colibaba – Evuleț, I. Bota, 1998, p. 65);

2. viziunea axată pe latura umană, managementul fiind considerat un act ce cuprinde planificarea și luarea deciziilor necesare pentru conducerea activităților unui grup de persoane care acționează împreună în vederea unui scop comun (R. Ray, 1994);

3. viziunea ce are în vedere procesualitatea, potrivit căruia managementul sportiv înseamnă totalitatea proceselor și relațiilor specifice prin intermediul cărora se organizează, se administrează și se gestionează resursele unei structuri a sportului atât pe ansamblu cât și pe niveluri și componente, cu scopul realizării eficiente a obiectivelor propuse (N. Mihăilescu, 2006, p.17).

Interesante, din perspectiva noastră sunt și punctele de vedere exprimate de autorii Enciclopediei Educației Fizice și Sportului (Vol. IV, pp. 237-298) potrivit cărora:

a) managementul sportiv este o ramură a științei educației fizice și sportului;

b) obiectul managementului sportiv este acela de a studia și de a aplica eficient ideile și soluțiile de proiectare, de organizare, de administrare, de gestionare și de conducere a activităților specifice, deci conține și ideea de gestiune, pe lângă cele de proiectare, administrare, control și conducere;